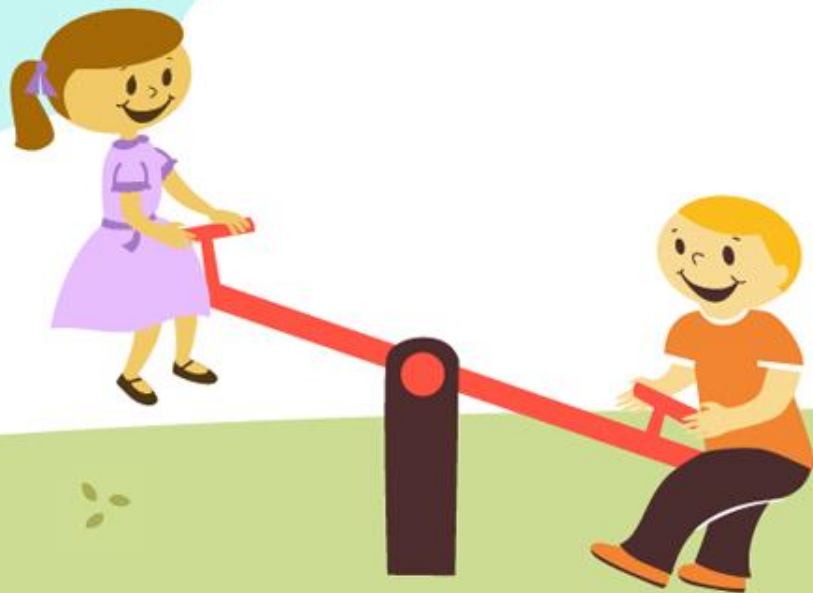

ÅRSPLAN 2022-2024

KONTAKTINFORMASJON

FIRKLØVER:

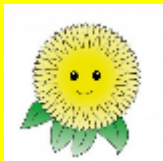

Mobil 45836479

På avdeling Firkløver jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og en assistent

firklover.grotterodlokka@migras.no

LØVETANN:

Mobil 45919257

På avdeling Løvetann jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og tre assistenter

lovetann.grotterodlokka@migras.no

ADMINISTRASJON:

Tlf: 69113180 – tast 1
Styrer: Caroline Berg
fb1@migras.no

Daglig leder:
Margaret Hestø
migras@migras.no

BLÅKLOKKE:

Mobil 46544857

På avdeling Blåklukke jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og en assistent

blaklokke.grotterodlokka@migras.no

SUKKERTOPP:

Mobil 46416832

På avdeling Sukkertopp jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og to assistenter

sukkertopp.grotterodlokka@migras.no

BESØKSADRESSE:

Storgata 29
1723 Sarpsborg

Åpningstid:

Kl.06.45-17.00

VELKOMMEN TIL GROTTØDLØKKA BARNEHAGE

BARNEHAGEÅRET 2022-2023*

Vi ønsker alle nåværende og nye barn og foresatte velkommen til et nytt og spennende barnehageår!

Denne årsplanen er et arbeidsdokument for barnehagens personale og den brukes til å planlegge, dokumentere og vurdere det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Den skal også gi deg som foresatt opplysninger om ulike aktiviteter, hvordan vi arbeider og hvilket fokus barnehagen har. Årsplanen bygger på Rammeplan for barnehager 2017 og Virksomhetsplan 2018-2022 for Grotterødløkka AS.

Grotterødløkka er en del av MIGRAS miljøbarnehager og samarbeider med Missingmyr barnehage AS og Askeladden Barnehage Borg AS. Gjennom barnehageåret har vi et samarbeid basert på felles aktiviteter, besøk og plandager.

Barnehagen har egne ponnier som står på Norum Gård i Råde. Her er vi på besøk minst 1 gang i måneden med barn i alderen 2-6 år. På disse turene og andre turer bruker vi MIGRAS sine biler. Disse er utstyrt med bilseter som er tilpasset barnets alder og etter anbefalinger fra Trygg Trafikk. Vi er sertifisert Trafikksikker barnehage gjennom Trygg Trafikk og setter trafikksikkerhet høyt.

Vi serverer frokost, lunsj og frukt/lettmåltid hver dag i barnehagen. 2 ganger i uka serverer vi varm lunsj. Vi har fokus på sunne måltider laget fra bunnen av med gode råvarer. Barna deltar i matlagingen og blir kjent med ulike smaker og konsistenser. Grotterødløkka har et samarbeid med et lokalt bakeri – Motz bakeri – der de baker et eget brød til MIGRAS barnehagene med mel fra Holli Mølle. Melet er laget av urkorn som dyrkes på gårder i Østfold.

Vi ser fram til å dele hverdagen med barna deres. Vi gjør det ytterste for at ditt barn skal bli trygg hos oss og oppleve glade dager fylt med samspill mellom barn-barn og barn-voksen. Vi skal veilede dem gjennom utfordring og utforskning og vi skal sammen skape minner og uforglemmelige magiske øyeblikk.

VI BOBLER AV LIV OG HVERDAGSMAGI!

Våre planleggingsdager for barnehageåret 2022/2023:

15.08.2022
16.11.2022
02.01.2023
10.03.2023
19.05.2023

*Denne årsplanen vil gjelde for barnehageåret 2022-2023 og 2023-2024. Kalender, aktiviteter, planleggingsdager og vurdering vil bli endret i årsplanen for barnehageåret 2023-2024

Vurdering av fjorårets arbeid

Grotterødløkka barnehage har vurdert barnehagens prosjektarbeid innenfor lek for barnehageåret 2021-2022, med særlig fokus på de voksnes rolle i uteleken.

Fokuset i uteleken er at alle voksne er spredt rundt på uteområdet. Vi er flere voksne rundt Borgen, på begge sider, dette for å kunne observere barna og forebygge skjult mobbing eller annen uønsket adferd.

At voksne tar tak og hjelper barn som går/blir sittende alene, og at vi setter i gang regelleker, hinderløype eller lignende aktiviteter virker forebyggende mot mobbing og utenforskap.

Felles regler for hvordan vi vil ha det på uteområdet, slik at de voksne har like regler ovenfor barna er bra. Det er viktig at uteleken først og fremst er en arena for frilek og at barna kan leke med barn på tvers av avdelingene. Det er med på å skape samhold og nye vennskap.

Utelek er en stor del av barnehagehverdagen og her skjer det mye læring, kanskje spesielt sosialt sett. Det krever at vi voksne i barnehagen er tilstede og nærværende, både som deltakere og som observatører.

Lek er på barnas initiativ og derfor er det viktig at de voksne er med på barnas premisser. Selv om vi ikke alltid er aktivt deltakende, så er vi tilgjengelig, nær og tilstede der uteleken skjer. Dette for å hjelpe barna som kan ha litt utfordringer med å komme seg inn i lek med andre, evt. hjelpe til i konflikter eller hjelpe til med å videreutvikle leken.

Vi har også vært med og satt i gang ulike regelleker, hinderløyper og rolleleker, og deretter trukket oss ut av leken når vi ser at leken er i gang uten at de er avhengig av den voksne. Vi har vært en inspirator til leken ved at forslag har blitt lagt fram til hva som kan gjøres i utelek.

Vi ser at barna har stor glede av å ha med oss voksne i lek, og vi har stor glede av å være sammen med barna. Vi blir kjent med barna på en helt annen måte enn å bare være observatør. Vi ser da bedre samspillet mellom barna og hvordan lekekompetansen til det enkelte barnet er og har dermed lettere for å se hva barnet trenger av veiledning, slik at de utvikler seg.

Neste barnehageår skal vi ha ekstra fokus på sang- og regelleker og skal være med i et prosjekt som heter «Barnehagepuls». Dette gleder vi oss veldig til og det vil være med på å videreutvikle voksenrollen i uteleken.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Miljøbarnehage

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle barnehagens pedagogiske arbeid» (Rammeplan 2017 s. 7).

I Grotterødløkka barnehage legger vi vekt på å være en «grønn» barnehage med fokus på miljøvern, da gjennom å være sertifisert som «Grønt Flagg» - barnehage. Det innebærer blant annet at vi har et bevisst forhold til miljøet rundt oss og har fokus på aktiviteter som kompostering, gjenvinning og fornuftig bruk av skog og mark i barnehagens nærområde. Barnehagen har utarbeidet en egen miljøhandlingsplan som kreves for å re- sertifisere som Grønt Flagg- Barnehage, hvert år. Formålet med Grønt Flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Ved å jobbe i en miljøbarnehage lærer vi stadig noe nytt. Du kan lese mer om Grønt Flagg på www.fee.no.

Bærekraftig utvikling:

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det» (Rammeplan 2017 s. 10).

Barnehagen er med å legge grunnlaget for gode vaner og holdninger som barna tar med seg videre i livet og for å få til det, arbeides det på mange plan i barnehagen. Miljø er et hovedfokus med ulike temaer og dette er en del av MIGRAS sitt verdigrunnlag. Et av målene våre er å redusere bruken av plast med 10 % innen 2023. At barnet ditt går i en miljøbarnehage gjør at barnet i løpet av tiden i barnehagen tilegner seg kunnskap og får gode vaner. Dette vil barnet og samfunnet nyte godt av. For deg som foresatt betyr det at du må være nysgjerrig sammen med barnet ditt og tilegne deg kunnskap om miljø og bærekraftig utvikling. På denne måten kan du være et godt forbilde for barnet ditt.

Miljøpinnsvinet Pingla:

Pingla er et pinnsvin som bor på alle avdelingene i MIGRAS. Hver avdeling har sin egen Pingla som lærer oss om naturen, gjenbruk og miljøarbeid. Pingla liker å delta i samlingen, være med oss på tur og er veldig stolt av boken sin, som inspirerer oss til aktiviteter knyttet til miljø og bruk av gjenbruks- og naturmateriale.

Hva vil det si å være en del av en miljøbarnehage:

For deg som jobber i barnehagen:

- Å gå foran som et godt eksempel og en god rollemodell
- At vi har et bevisst forhold til eget forbruk, både hjemme og i barnehagen
- Tilegner oss kunnskap som gjør at vi tar de riktige valgene for miljøet
- Er lojale mot det som er bestemt i fellesskap og gjennomfører tiltakene
- Reflekterer over egen praksis for å vurdere hva vi gjør bra og hva som kan bli bedre

For avdelingen:

- Å ha et bevisst forhold til bruk av miljøvennlige materialer, det være seg bruk og innkjøp av formingsmateriell, leker og inventar.
- Gjenbruk som et pedagogisk verktøy
- Kommunisere med foresatte og andre instanser på mail, transponder eller telefon for å minimere forbruk av papir
- Begrenser bruk av plast i form av poser og i stedet bruke gjenbruksnett
- På avdelingsmøter reflektere over avdelingens praksis slik at vi sikrer kvaliteten i miljøarbeidet.

For barnehagen:

- Vi tilstreber oss å handle lokalt, og tenke globalt. Det gjør vi bl.a. gjennom samarbeid med Holli mølle og Motz Bakeri i Halden. De baker sunt og næringsrikt brød bakt med økologisk mel
- Engasjement i alle ledd i barnehagen, slik at tiltakene som er bestemt blir gjennomført
- Alle ansatte må ha en felles forståelse for hva det vil si å være en miljøbarnehage og følge miljøhandlingsplanen barnehagen har utarbeidet
- Barna engasjeres i miljøarbeidet og er blant annet med på miljøgjennomgang for hele barnehagen. De er «miljøpoliti» og er med og sjekker om vi følger reglene og målene vi har satt oss

Forts. Hva vil det si å være en del av en miljøbarnehage:

For barna:

- Få kunnskap om hvorfor det er viktig å ivareta miljøet
- Gi barna nødvendig verktøy for å kunne ta de rette valgene med tanke på bærekraftig utvikling i et miljøperspektiv ved å gi de kunnskap som at plast ikke brytes ned i naturen og kan være skadelig for dyr om de får det i seg
- Være aktivt deltakende ved å bruke materialer igjen og igjen, kildesortere, bruke miljøstasjoner og medvirke til Grotterødløkka barnehages utforming av miljøhandlingsplaner
- Miljøengasjementet handler også om forholdet til andre mennesker det gjør vi ved å lære barna å ta vare på seg selv og andre, blant annet ved å besøke eldre på sykehjem

For foresatte:

- Å delta aktivt sammen med barna og personal i miljøarbeidet
- Ikke lar motoren stå på tomgang når den står parkert
- Gå, sykle eller kjøre kollektivt til barnehagen
- Bruke gjenbruksnett til klær som skal fraktes til og fra barnehagen

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Religionsnøytral barnehage

I barnehageloven § 1a kan eier av private barnehager bestemme i vedtektene at verdiene i loven ikke skal forankres i den kristne og humanetiske arv og tradisjon. Våre barnehager har gjort en særskilt bestemmelse ut fra denne paragrafen, noe som vil si at vi er nøytrale i forhold til religioner og livssyn. Våre verdier har ikke en religiøs eller livssynsmessig forankring.

Det at vi er en religionsnøytral barnehage innebærer blant annet at vi markerer tradisjoner og begivenheter uten et religiøst innhold. Vi legger vekt på at markeringene skal inkludere alle, uavhengig av religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Vi formidler og snakker om ulike religioner og høytider sammen med barna, men på en kunnskapsbasert måte der de ulike religionene og livssynene presenteres på en likeverdig måte

MAT OG HELSE

«Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold» (Rammeplan, 2017 s.49)

I Grotterødløkka jobber vi hver dag for å legge til rette for god hygiene og gode matvaner. Et sunt og variert kosthold i barneårene er viktig for vekst, utvikling og læring og kan være med å skape gode vaner livet ut. Barnehagen jobber med dette blant annet gjennom å ha varmmat 2 ganger i uka. Da lager vi mat fra bunnen av med mest mulig økologisk, kortreist mat og med fokus på at det skal være sunne, men også varierte måltider som blir servert. I matgrupper tar barna del i matlagingen. Der deler, skreller, smaker, lukter, kjenner, måle opp og helle i ingredienser osv. Til hvert måltid blir det også servert ulike grønnsaker eller frukt, da vi er en «5-om dagen» barnehage. Barna får selv dyrke ulike grønnsaker, bær og urter, og barna høster blant annet epler fra uteområdet til matlaging. I samarbeid med Motz Bakeri og Holli Mølle får vi sunt og ferskt brød levert til barnehagen. Brødet er laget med et urkorn som ikke inneholder like mye gluten og konserveringsmidler. Måltidene har, i tillegg til å skulle gi barna energi og næringsstoffer, stor betydning som sosial og kulturell arena. I barnehagehverdagen er måltidet som sosial arena viktig for møtet mellom barn og mellom barn og voksne. Måltidet gir en strukturert ramme for samspill, deltakelse og samtale, og er viktig for fellesskapet og for å skape trivsel.

«Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt» (Rammeplanen, 2017 s. 49)

Vi har blant annet et flott uteområde med varierte lekeapparater som gir barna mange motoriske utfordringer. Andre eksempler på aktiviteter vi har gjennom året er: turdager i nærmiljøet, tur i skog og mark, gymsal, ponniridning, sykling på uteområdet, aktivitetsdager uansett årstid, barnehageløpet og søppelplukking i nærmiljøet.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

«Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.» (Rammeplan 2017, s.9)

I Grotterødløkka barnehage jobber vi med å fremme likeverd og likestilling på tvers av faktorer som kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion. Målet er at barnas ulike perspektiver, forutsetninger og erfaringer, gjennom personalets veiledning, skal gi barna mulighet til å lære av hverandre og utvikle en dypere forståelse, respekt og empati med andre mennesker. I tillegg vil dette arbeidet kunne hjelpe barna til å utvikle et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner. Vi er bevisste på og arbeider kontinuerlig med personalets ansvar for å reflektere over egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme disse verdiene, samt ansvaret barnehagen har for å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og trakassering.

«Alle barnehager, uansett eierforhold, er forpliktet til å drive barnehagen i samsvar med dette felles verdigrunnlaget; respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.» (Rammeplan 2017, s.12)

ANSVAR OG ROLLER

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse» (Rammeplanen 2017 s. 15).

«Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for barnehagens personale og omfatter alle som arbeider i barnehagen» (Rammeplanen 2017, s.15).

I barnehagen vår har vi ulike grupperinger slik som eier/daglig leder, styrer, pedagogisk leder, førskolelærer/barnehagelærer og assistent;

Barnehageeier har et overordnet ansvar for å drive barnehagen etter gjeldende lover og regler.

Styrer er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet, for personal og for de administrative oppgavene.

Pedagogisk leder er ansvarlig for å sette i gang, lede og følge opp det pedagogiske arbeidet.

Barnehageeier, styrer, pedagogisk leder og det øvrige personalet er ansvarlige for å holde seg faglig oppdatert, være gode rollemodeller, delta aktivt med refleksjon og arbeide for utvikling i takt med samfunnet.

Vi jobber aktivt med lederutvikling gjennom hele barnehageåret. Alle ansatte har gjennomført eget kursprogram som fokuserer på medarbeiderens oppgaver og ansvar. Dette har blant annet ført til økt fokus på struktur og organisering, tydeligere kommunikasjon og dokumentasjon, større ansvarsbevissthet og at tilbakemeldinger er «ferskvare».

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD:

Prosjektarbeid: sang- og regelleker

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek: *«leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes»*. (Rammeplanen s. 20).

Sitat Astrid Lindgren: "Vi lekte och lekte och lekte, så det är underligt att vi inte lekte ihjäl oss".

I løpet av en barnehagehverdag er det mange ulike leksituasjoner. Vi leker inne, ute, vi leker i skogen, med regelleker, sangleker, frilek, og stasjoner i ulike pedagogiske rom. Hvert barn har sin egen oppfatning og definisjon av lek. Lek er med på å skape og prege barnets barndom, dette skal vi bidra til hver dag i positiv forstand. En viktig del inn mot lekens verdi for barnet er hvordan vi voksne engasjerer oss, vi skal være bevisst på vår rolle hele tiden i hverdagen og hvordan vi kan bidra til barnas lek.

I barnehagen bruker vi ulike pedagogiske verktøy for å utvikle barnas leke ferdigheter, det samme gjelder for å utvikle språket.

Sang er en stor del av barnehagehverdagen, det samme gjelder rim og regler. Et barn som ikke enda har knekt språkkoden, kan allikevel delta i sang og sangleker. Alle kan delta i sang. Vi synger i samlingsstund, i frileken, vi hører på musikk og synger når vi går på tur på stor avdeling og vi synger ved matbordet. Sangleker bidrar til fellesskap, språkutvikling og lek. Det er også en fin aktivitet vi bruker på stor avdeling for å samle gruppa, skape rolige og trygge rammer inn mot overganger.

På småbarnsavdeling bruker vi mye sang og regelleker. Sang og regelleker inneholder elementer som er viktige når vi skal lære barna språk og gi dem en positiv opplevelse av å være i et fellesskap. Ved å forsterke ordene i sangene med bevegelser, stimulerer vi språkutviklingen, fellesskapsfølelsen, og sangen forsterker læringen av nye ord og uttrykk. Gjennom sang og musikk gir vi barna en felles uttrykksform som gir barna en følelse av å være like, mestere lik og ha en positiv opplevelse i et fellesskap

I sangsamspill forstås sang som noe relasjonelt og en form for kommunikasjon. Personalet i barnehagen gjør sangen med den hensikt å kommunisere med barna, og sangen tilpasses samspillsettingen vi er i.

Mål: Barna skal lære norske sang- og regelleker samt sang og regelleker fra ulike kulturer som er representert blant barna i barnehagen.

Mål: Personalet skal være delaktige i sang- og regelleker med barna og legge til rette for lystbetont bevegelseslek i barnehagehverdagen.

OMSORG

*«Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.»
(Rammeplan s.19)*

Ordet «omsorg» favner vidt, og handler om alt fra det at barna får dekket basisbehov som mat, drikke, søvn, trøst og klær, til det at barnet skal oppleve trygge rammer og det å bli sett og hørt, forstått og respektert, samt utvikle evnen til igjen å vise omsorg og empati for de rundt seg.

I barnehagen trenger barna å føle trygghet og tillit til de voksne for å våge seg ut på de opplevelsene og utfordringene en barnehagehverdag byr på, og dette krever at de voksne er tilstede og tilgjengelige både i lek og i rutinesituasjoner.

Personalet har fokus på og ansvar for å møte hvert enkelt barn på en slik måte at det kan skapes en nær og trygg relasjon.

Rammeplanen sier at personalet skal legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre, samt støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet». (Rammeplan, s.19)

BARN OG SEKSUALITET

«Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Barna oppdager og utforsker sin egen seksualitet, kjønnsidentitet og seksuelle identitet og stiller spørsmål relatert til kropp, kjønn og reproduksjon allerede fra 3–4-årsalder. Kunnskap om kropp, følelser og relasjoner er viktige forutsetninger for at barnet utvikler mestringskompetanse for egen helse og legger grunnlaget for en helsefremmende livsstil og valg senere i livet.» (Snakk om det! Strategi for seksuell helse, 2017-2022, s.14, Helse- og omsorgsdepartementet)

Folkehelseinstituttets forskning viser at «*økte kunnskaper om forebygging av seksuelle overgrep gir bedre ferdigheter i å forebygge seksuelle overgrep.*» (Forskning om effekt av opplærings- og informasjonstiltak om vold og seksuelle overgrep for barn og unge, 2017, FHI.)

I Grotterødløkka barnehage snakker vi med barna og undrer oss sammen med barna, om temaer knyttet til blant annet kroppen, følelser, grensesetting og barns rettigheter.

Vi vil fremover ha mer fokus på temaet barn og seksualitet. Dette gjør vi som et ledd i å forebygge og avdekke seksuelle overgrep.

Temaet skal være en viktig og naturlig del av barnehagehverdagen.

DANNING

*«I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av»
(Rammeplan 2017, s.21)*

Der oppdragelse har som hensikt å direkte overføre kunnskap, verdier og holdninger til barna, tar danning sikte på å utvikle dem til selvstendig tenkende, kunnskapssøkende og reflekterte individer. Sentralt står det å opparbeide seg en følelse av at vi gjennom meninger, perspektiver, personlige behov og evnen til å bidra til endringer, selv har en påvirkningskraft i fellesskapet vi er en del av. Gjennom dannelsingsprosessen skal barna opparbeide en god selvfølelse som kan benyttes som et verktøy for å forstå både seg selv og andre.

Vi i Grotterødløkka barnehage skal ha tilstrekkelig kunnskap om barns danning og hvordan vi arbeider med prosessene knyttet til dette – slik sikrer vi god veiledning for barna på veien mot å bli den beste utgaven av seg selv.

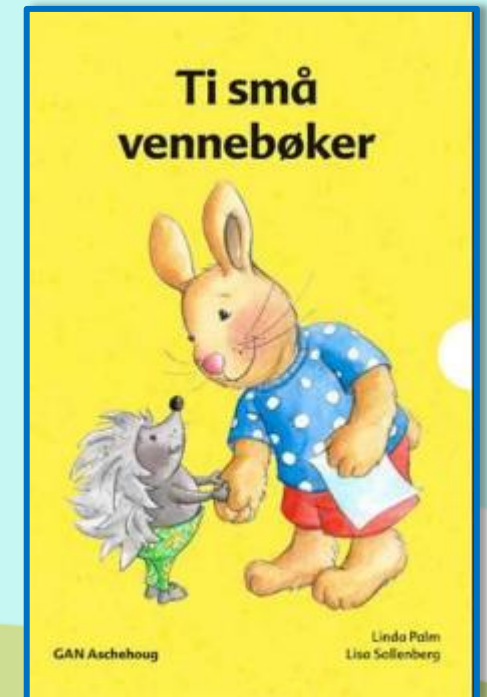
VENNSKAP, FELLESSKAP OG INKLUDERING

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (Rammeplan 2017, s. 22-23).

Betydningen av å opparbeide seg gode relasjoner samt føle seg inkludert i et fellesskap tidlig i livet er stor for videre sosial utvikling og kompetanse. Som et sted hvor slik relasjonsbygging og utvikling legges til rette for, er barnehagen en viktig arena for sosial lærdom i barns liv. Samtidig som mye av denne kompetansen tilegnes på barnas egne premisser gjennom lek og interaksjoner, innehar personalet god kunnskap om hvordan vi gjennom bruk av bøker, gode samtaler og rollelek lærer barna å samhandle, sette ord på følelser og å ta initiativ til samspill med andre. De ansatte ser i tillegg på mangfold og ulikhet som en styrke og verdifull ressurs, og er bevisste på hvordan dette formidles til barna gjennom deres væremåte.

I Grotterødløkka barnehage jobber vi daglig med å:

- Se ting fra andres synsvinkel
- Bygge og beholde vennskap
- Øve på å løse konflikter
- Forebygge og løse konflikter
- Inkludere hverandre i lek og andre situasjoner
- Se og lytte til hverandre
- Sette egne grenser og respektere andres grenser

SPRÅK

Barns språk utvikles blant annet gjennom samspill og samtale med andre. Språkarbeid foregår gjennom hele barnehagedagen – gjennom møter mellom små og store mennesker i rutinesituasjoner, spontane hendelser og planlagte aktiviteter. I barnehagen har vi fokus på at alle voksne skal være gode rollemodeller og skape trygghet i relasjon med barna, ha variert og gjennomtenkt utvalg av leker og materialer som stimulerer språket.

Dette utgjør en stor faktor for et språkmiljø i barnehagen som støtter språkutviklingen. I barnehagen skal vi tilby barna ulike møter med språket, barna skal reflektere over sine egne følelser, tanker, meninger og erfaringer i møte med andre barn og voksne. Gjennom samlinger og arbeid i mindre grupper møter barna språket gjennom rim, regler, sanger, eventyr, tegning, lekeskrift, lese- og skriveaktiviteter, samtaler, spill, regellek og mye mer.

For barn som ikke har et norskspråklig hjemmemiljø er språkmiljøet i barnehagen ekstra viktig. Vi i barnehagen må anerkjenne og bygge på kjennskap til barnas morsmål i utviklingen av det norske språket, vi må også styrke ord og begreper i det norske språket. Vi i barnehagen setter på/lærer oss sanger på morsmålet til barnet, vi synger sanger med bevegelser og bruker konkreter i samtale med barna.

Med tidlig innsats skal vi sørge for å forebygge, fange opp og treffe med riktige tiltak. Vi i Grotterødløkka barnehage bruker skjemaene «TRAS» og «Alle med» for at vi skal kunne observere og kartlegge det enkelte barnet for å kunne sette inn riktige tiltak for enkeltbarnet. Det daglige språkarbeidet vi gjør i barnehagen må vi basere på kunnskap om språklig mestring til enkeltbarn. Vi må støtte og utfordre barnet i aktiviteter som vi vet barnet kan klare å mestre.

Alle skoler og barnehager i Sarpsborg har egne språk-/leseveiledere, som er jevnlig på samlinger for å kunne fylle denne rollen. I Grotterødløkka barnehage har vi en språkveileder som har fokus på at språkarbeidet i barnehagen opprettholdes og veileder de ansatte ved behov slik at vi kan sikre en god progresjon i språkarbeidet. Det er ikke kun språkveilederen som har ansvaret for at det jobbes med språk, det er alle ansatte i barnehagen. Pedagogene i MIGRAS-barnehagene har utarbeidet et eget verktøy som sier noe om hvordan vi skal jobbe med språkutvikling i våre barnehager. Dette er et språkutviklingshefte vi jobber kontinuerlig med gjennom hele året for å sikre at hvert enkelt barn får en progresjon av språkarbeidet. En av metodene vi bruker i språkarbeidet vårt er «begrepsmodellen», som er en undervisningsmodell som tar utgangspunkt i bruk av bilder knyttet opp mot begreper.

LEK OG LÆRING

Lek er barndommens kjennemerke, og barn leker fordi det er nødvendig for å vokse og utvikle seg. Leken er en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i. Det betyr det er barnet som har kontroll over sin medvirkning i leken og tar ansvar for den. Gjennom å støtte barna i å være aktive og oppmuntre dem til å skape egne uttrykk kan vi tilrettelegge for samhørighet, blomstrende kreativitet og engasjement!

Lek er ikke bare lek – lek er lystbetont og gir glede samtidig som at den er barnas viktigste arena for læring. Lek er læring, og derfor barnehagens helt sentrale arbeidsmetode. De aller viktigste læringssituasjonene oppstår i lek, vennskap barn imellom og i samspillet mellom barn og voksne.

«Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring» (Rammeplan 2017, s. 22).

At voksne skal delta i lek, veilede og hjelpe barna inn i lek er sentralt i læringsarbeidet vårt her i barnehagen. Personalet har lekekunnskap og deltar i barna lek på deres premisser, initierer leksituasjoner og bruker leken aktivt som en arena for læring. I praksis betyr dette at vi finner «lommer» i leken der vi kan forsterke barnas læringsutbytte.

Her i Grotterødløkka barnehage tar vi lek alvorlig og vi mener at barn lærer mest gjennom lek. Det er i leken de utvikler språket, både verbalspråket og kroppsspråket. Det er i leken de bearbeider ulike inntrykk, opplevelser og erfaringer de har gjort seg. Dette vises ofte gjennom ulike rolleleker. Barn forteller om sine behov gjennom lek og derfor er det viktig at vi voksne er tilstedeværende, deltakende og at vi observerer barnas lek. Vi samtaler derfor med barna ut ifra det vi ser og det leken forteller oss. Personalet i barnehagen har en avgjørende rolle i barnas lek. I Grotterødløkka har vi som mål å ta en aktiv del i barnas lek gjennom å være tilgjengelige, deltakende og veiledende, og ved å berike leken på barnas premisser. Når personalet tar en aktiv del i leken, inspirerer vi barna til å bli lenger i leken, fordype seg i den og videreutvikle den. I Grotterødløkka har vi en felles forståelse for lekens egenverdi og lar leken være hovedkilden til all læring i barnehagehverdagen.

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes» (Rammeplan 2017, s. 20).

Gjennom leken får barn motoriske, kognitive, kommunikative og sosiale ferdigheter. Leken er blant annet identitetsskapende og bidrar til at barn får en forståelse av seg selv på en rekke ulike områder. Det å skape rom for leken, og ha personale som har kunnskap om lek handler om å ta det viktigste i barns liv på alvor. Både her og nå, men også som grunnlag for videre utvikling og læring.

TRYGG TRAFIKK

Alle barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafiksikkerhet også inngår. Barn er trafikanter hver dag. Enten som passasjer, fotgjenger eller etter hvert syklende. Trafiksikkerhet ble i 2017 integrert som en del av Rammeplanen.

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt». (Rammeplan 2017, s.56)

Grotterødløkka Barnehagen er sertifisert Trafiksikker barnehagen, et konsept som er utviklet av Trygg Trafikk for å kvalitetssikre at barnehagens trafiksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller.

Kriteriene for å bli klassifisert som en trafiksikkerbarnehage er:

Trafiksikkerhet i barnehagen:

- Trafikkopplæringa i barnehagen blir integrert som en del av omsorgs – og opplæringsarbeidet og blir nedfelt i årsplanen til barnehagen.
- Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafiksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- De ansatte i barnehagen kjenner rutinene for håndtering av uventede faresituasjoner og hendelser på tur.
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots og med bil eller kollektivtransport.

Trafikkopplæringa i barnehagen:

- Barna lærer trafikkreglene for fotgjengere.
- Barna lærer å bruke sine sanser i trafikken.
- Barna lærer å bruke bilbelte, sykkelhjelme og refleks.

I Grotterødløkka barnehage har vi utarbeidet en egen handlingsplan for arbeidet med trafiksikkerhet. Vi må re-sertifiseres med jevne mellomrom og derfor kreves det at vi jobber kontinuerlig med trafiksikkerhet i hverdagen i barnehagen.

Vi forventer at alle som parkerer på vår parkeringsplass rygger inn og slår av bilmotoren før du/dere går fra bilen.

BARNES MEDVIRKNING

«Barna skal jevnlig få muligheten til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.» (Barnehageloven §3)

Det er viktig at barn opplever at deres mening blir hørt og at de er en del av et demokrati. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Dette bidrar til å gi barna en kompetanse som rustar dem til samarbeid og ivaretagelse av egne behov, og samtidig gjør dem til en del av et fellesskap.

Hva gjør vi i Grotterødløkk barnehage for å sikre barns medvirkning?

- Skaper tid og rom i hverdagen til samtaler med barna uavhengig av innhold og tema.
- Vi motiverer barna gjennom dialog med hvert barn og finner løsninger sammen.
- Vi legger til rette for hvert enkelt barn.
- Ytringsmuligheter - alle blir sett og hørt.
- Vi har respekt og forståelse for barnas perspektiv.
- Barna skal få kjenne på barnehagen er til for dem.
- Vi er aktive, tilstedeværende voksne som ser barnas initiativ og bygger videre på dette.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Service erklæring

DU FORVENTER AT:

- du og ditt barn blir møtt med respekt og vennlighet
- du får anledning til å snakke med en av oss når du leverer og henter ditt barn (med unntak av når vi sitter ved frokostbordet)
- ditt barn får et sunt og balansert kosthold
- vi sørger for barnets sikkerhet og omsorg
- barnet ditt får en innholdsrik dag med et pedagogisk tilrettelagt tilbud
- du får tilbud om oppstartsamtale, foreldresamtaler og foreldremøter i løpet av barnehageåret
- du får informasjon om planer og aktiviteter
- du får være med på å påvirke barnets hverdag
- vi dokumenterer, vurderer og videreutvikler vårt arbeid
- vi samarbeider med skolene i nærmiljø for å sikre den gode sammenhengen mellom barnehage og skole

VI FORVENTER AT DU:

- møter oss med respekt og vennlighet
- sier ifra dersom du er usikker eller misfornøyd
- forteller om forhold i barnets liv slik at vi kan gjøre hverdagen så god som mulig for barnet
- holder syke barn hjemme
- gir beskjed hvis barnet ditt ikke kommer i barnehagen
- gir beskjed hvis andre enn de som er avtalt kommer og henter barnet ditt
- leverer og henter barnet ditt innenfor våre åpningstider
- leser det du ser på oppslagstavlen og den informasjonen du mottar
- sjekker barnets garderobeplass og påser at det er nok skift, sko m.m. tilpasset årstiden

FORELDRESAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene» (Barnehageloven § 1 og § 4).

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.» (Rammeplan 2017, s.29).

Disse arenaene for foreldrekommunikasjon har vi i Grotterødløkka barnehage:

- Formidle hvordan dagen har vært ved henting
- Appen «Transponder Meldingsbok»
- Oppstartsamtale (3-4 uker etter oppstart)
- Foreldresamtale høst, vår og etter behov
- Utveksling av nødvendig informasjon
- Foreldremøter to ganger pr. år, ulike temaer
- Ulike arrangementer gjennom året - Jevnlig dokumentasjon på det vi gjør gjennom bl.a. Månedsbrev

NASJONAL FORELDREUNDERSØKELSE

Hvert år blir alle foresatte spurt om de vil være med på å besvare foreldreundersøkelsen som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet. Den gir deg som foresatt mulighet til å si din mening om barnets trivsel, samarbeidet mellom hjem og barnehage og andre forhold ved barnehagen. Besvarelsen vil være anonym. Undersøkelsen skal først og fremst brukes for å gjøre barnehagen bedre. Resultatene danner grunnlag for dialog mellom barnehagen og foreldrene om tilbudet i barnehagen. Ved minst 50% svardeltakelse vil resultatene bli publisert på barnehagefakta.no, udir.no og i media. Vi oppfordrer alle til å svare på undersøkelsen.

August 2022

HUSK!

15.08:
Plandag
Barnehagen er stengt

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
31	1 Sommeraktiviteter 	2 Sommeraktiviteter 	3 Sommeraktiviteter 	4 Sommeraktiviteter 	5 Sommeraktiviteter
32	8 Sommeraktiviteter 	9 Sommeraktiviteter 	10 Sommeraktiviteter 	11 Sommeraktiviteter 	12 Sommeraktiviteter
33	15 Plandag Barnehagen er stengt 	16 Tilvenning 	17 Tilvenning 	18 Tilvenning 	19 Tilvenning
34	22 Tilvenning 	23 Tilvenning 	24 Tilvenning 	25 Tilvenning 	26 Tilvenning
35	29 Tilvenning 	30 Tilvenning 	31 Tilvenning 		

Med forbehold om endringer

FAU og SU

«Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.

(Rammeplan 2017, s. 30).

«Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldre gruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktig for foreldrenes forhold til barnehagen» (Rammeplan 2017, s. 30).

FAU er foreldrenes arbeidsutvalg og skal sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen. Hver avdeling har en FAU representant og en vararepresentant, som velges av foresatte på første foreldremøte. Hvor hyppig FAU-møtene skal være er opp til FAU å bestemme. Jfr. Lov om barnehager, § 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

FAU står fritt til å arrangere aktiviteter for foresatte og barna utenfor barnehagens åpningstider, eller i barnehagens åpningstid etter avtale med styrer/daglig leder.

«Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene» (Rammeplan 2017, s. 30).

SU er samarbeidsutvalget som skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foresatte og er ifølge forskriftene til barnehageloven et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ for partene som på ulike måter har et ansvar for barnehagens drift og innhold. SU består av en foresatt av FAU representantene, en valgt ansatt og styrer/daglig leder, slik at alle er representert. SU har som oppgave å godkjenne årsplan, være med å diskutere barnehagens ideelle grunnlag og skape kontakt mellom lokalsamfunnet og barnehagen.

September 2022

HUSK!

Uke 38:

Brannvernuke.
Blekkspruten skal på besøk på
Brannstasjonen.
Vi gjennomfører brannøvelser i
barnehagen.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
35				1 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	2 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
36	5 Inne/ute aktiviteter 	6 Gruppeaktiviteter 	7 Varmmat Gruppeaktiviteter 	8 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	9 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
37	12 Inne/ute aktiviteter 	13 Gruppeaktiviteter 	14 Varmmat Gruppeaktiviteter 	15 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	16 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
38	19 Brannvernuke Inne/ute aktiviteter 	20 Gruppeaktiviteter 	21 Varmmat Gruppeaktiviteter 	22 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	23 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
39	26 Inne/ute aktiviteter 	27 Gruppeaktiviteter 	28 Varmmat Gruppeaktiviteter 	29 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	30 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur

OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foresatte legge til rette for at barnet skal få en fin, trygg og god start i barnehagen. Barnehagen må tilpasse ulike rutiner og gjøre slik at barna får mulighet til å bli kjent, og knytte seg til personalet og de andre barna i barnehagen.

Når barnet skal begynne i barnehagen, så må personalet sørge for tett oppfølging den første tiden, slik at barna kan føle seg trygge på personalet, at de kan leke, lære og utforske.»(Rammeplan 2017, s. 33)

Alle barn reagerer på hver sin måte med det å begynne i barnehagen. Noen gråter mer enn andre når foreldrene eventuelt går, men personalet tar seg alltid av barna på deres nivå og på best mulig måte, og etter hvert så vil barna finne seg til rette i barnehagen.

Vi har noen tanker når det gjelder overgang fra hjemme til barnehagen, og det er:

- Det å ha god kommunikasjon mellom personalet og foreldrene til barnet.
- Vi har minimum 3 dager til tilvenning, men har barna eventuelt behov for mer, så legger vi til rette for dette.
- Det at vi gir barna tid til å bli kjent med alle rommene i barnehagen, og bli kjent med andre barn, nye rutiner og de de ansatte i barnehagen.

Slik er tilvenningen her hos oss i Grotterødløkka barnehage:

- Dag 1: Foresatte og barn er her ca. 1 time i barnehagen. Foreldre er alltid med på dette, hele tiden.
- Dag 2: Da er barn og foreldre her ca. 2 timer, men foreldrene kan prøve å gå litt vekk fra avdelingen dersom barna er trygge nok til å kunne være litt alene. Foreldrene er likevel i nærområde inne ved barnehagen, slik at de lett kan komme tilbake til avdelingen om det måtte være at barnet eventuelt trenger at de kommer tilbake til avdelingen igjen.
- Dag 3: Denne dagen så avtaler man med personalet, for å se hvordan det har gått de første dagene.

Oktober 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
40	3 Inne/ute aktiviteter 	4 Gruppeaktiviteter 	5 Varmmat Gruppeaktiviteter 	6 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	7 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
41	10 Verdensdagen for psykisk helse 	11 Gruppeaktiviteter 	12 Varmmat Gruppeaktiviteter 	13 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	14 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
42	17 Inne/ute aktiviteter 	18 Gruppeaktiviteter 	19 Varmmat Gruppeaktiviteter 	20 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	21 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
43	24 FN - dagen 	25 Gruppeaktiviteter 	26 Varmmat Gruppeaktiviteter 	27 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	28 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
44	31 Inne/ute aktiviteter 				

HUSK!

24.10: FN-dagen.

Vi markerer FNdagen, mer info kommer.

10.10: Verdensdagen for psykisk helse

Overganger innad i barnehagen

«Overganger skjer også i barnehagen. Personalet skal sørge for at alle barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med andre barn og personalet, når de eventuelt bytter barnegruppe.» (Rammeplan 2017, s.33)

Vi har også tilvenning om noen barn skal bytte avdeling i barnehagen. Vi pleier å besøke den avdelingen barnet skal begynne på, sammen med en kjent voksen fra avdelingen som de går på fra før av.

De pedagogiske lederne på de ulike avdelingene har overgangsmøter om barn som skal over til en annen avdeling. Vi gjennomfører tilvenning ut fra barnas behov. Under tilvenning så har vi fokus på at både barn og voksne, skal bli godt kjent med hverandre, føle seg trygge og finne sin plass i gruppen og på avdelingen.

Overgang barnehage-skole

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.» (Rammeplan 2017, s.33).

De eldste barna i Grotterødløkka barnehage kalles for Blekkspruten og de har aktiviteter sammen en gang i uka. Målet for arbeidet i denne gruppa er at barna skal få positive forventninger til skolestart og at sammenhengen mellom barnehagen og skolen er god. Det skal være spennende, innholdsrikt og gøy å være eldst i barnehagen og barnehagetiden ender med en avslutningstur sammen med alle skolestarterne i MIGRAS.

I Sarpsborg har vi gode sammenhenger og rutiner mellom barnehagene og skolene. Disse skal sikre en god standard for samarbeidet i forhold til overgangen barnehage-skole. Blekkspruten skal være en meningsfull sammenheng i utdanningsløpet det siste året i barnehagen og det første året på skolen. Dette er med på å skape en trygg skolestart for alle barn og foresatte. For å sikre en god dialog mellom barnehagen, hjemmet og skolen fylles det ut informasjon om barnet som blir gitt til skolen. Denne informasjonen tar også barnet del i, ved å fortelle litt om hva de tenker om skolestart. I tillegg blir det gjennomført en begrepsforståelses kartlegging av minoritet språklige barn. Dette blir gjort i alle barnehager i Sarpsborg kommune.

November 2022

HUSK!

16.11:
Plandag
Barnehagen er stengt

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
44		2 Gruppeaktiviteter 	3 Varmmat Gruppeaktiviteter 	4 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	5 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
45	7 Inne/ute aktiviteter 	8 Gruppeaktiviteter 	8 Varmmat Gruppeaktiviteter 	10 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	11 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
46	14 Inne/ute aktiviteter 	15 Gruppeaktiviteter 	16 Plandag Barnehagen er stengt 	17 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	18 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
47	21 Inne/ute aktiviteter 	22 Gruppeaktiviteter 	23 Varmmat Gruppeaktiviteter 	24 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	25 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
48	28 Inne/ute aktiviteter 	29 Gruppeaktiviteter 	30 Varmmat Gruppeaktiviteter 		

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehageloven og Rammeplan

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling.» (Lov om barnehager 2005).

«Stortinget har i lov 17.juni 2005 nr.64 om barnehager (barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, jf.§1, §1a, §2, §3, §4, og §5. Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.» (Rammeplan for barnehagen, forord.)

Rammeplanen er en offentlig vedtatt læreplan som gjelder for alle barnehager i Norge.

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven som beskriver mer detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har.

Alle barnehager skal bygge sitt arbeid på det som står i Rammeplanen.

Rammeplanen er personalets arbeidsverktøy som legger føringer for hva innholdet i vår hverdag sammen med barna og hvilket ansvar vi som personal i barnehagen har. Dette gjelder for alle, uansett hvilke stilling du har i barnehagen; styrer, pedagogisk leder, barnehagelærer, assistent eller vikar.

Desember 2022

HUSK!

01.12: Julegrantenning/
Lysfest. Mer info kommer.

02.12: Frist for å skrive på
ferieliste for romjulen

15.12: Julebord for barna.
Hvis barna vil kan de pynte
seg litt denne dagen

26.12: 2.Juledag
Barnehagen er stengt

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
48				1 Julegrantenning /Lysfest 	2 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
49	5 Inne/ute aktiviteter 	6 Gruppeaktiviteter 	7 Varmmat Gruppeaktiviteter 	8 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	9 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
50	12 Inne/ute aktiviteter 	13 Gruppeaktiviteter 	14 Varmmat Gruppeaktiviteter 	15 Julebord for barna 	16 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
51	19 Inne/ute aktiviteter 	20 Gruppeaktiviteter 	21 Varmmat Gruppeaktiviteter 	22 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	23 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
52	26 2.Juledag Barnehagen er stengt	27 Romjulsaktiviteter	28 Romjulsaktiviteter	29 Romjulsaktiviteter	30 Romjulsaktiviteter

Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.» (Rammeplan 2017 s.39).

Vurderingsarbeidet i barnehagen er en viktig del av vårt arbeid. Vurdering av våre mål og arbeidsmetoder i det daglige arbeidet gir oss kunnskaper og innsikt i hvordan arbeidet bør organiseres, slik at vi kan være i kontinuerlig utvikling og at kvaliteten blir best mulig.

Vurderingsarbeidet legger grunnlaget for refleksjon og diskusjoner i personalgruppen, og med barn og foresatte.

Slik bruker vi blant annet vurdering i barnehagen:

- Vi vurderer det som skjer i hverdagen fortløpende og skriftlig gjøres eks. måltider, samlingsstund, dagsrytme, samspill, gruppesammensetninger, satsningsområder osv.
- Hver avdeling vurderer sitt arbeid skriftlig hver måned i Månedsposten. Denne vurderingen tar utgangspunkt i de målene som har blitt satt i Måndsplanen for den aktuelle måneden.
- Vi vurderer skriftlig Handlingsplaner innenfor temaene Trygg Trafikk og Grønt Flagg
- Vi vurderer vårt arbeid med språk, med utgangspunkt i MIGRAS sitt språkutviklingshefte
- Vi ber foresatte vurdere barnehagen gjennom en årlig anonym brukerundersøkelse

Januar 2023

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
1	2 Plandag Barnehagen er stengt 	3 Gruppeaktiviteter 	4 Varmmat Gruppeaktiviteter 	5 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	6 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
2	9 Inne/ute aktiviteter 	10 Gruppeaktiviteter 	11 Varmmat Gruppeaktiviteter 	12 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	13 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
3	16 Inne/ute aktiviteter 	17 Gruppeaktiviteter 	18 Varmmat Gruppeaktiviteter 	19 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	20 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
4	23 Inne/ute aktiviteter 	24 Gruppeaktiviteter 	25 Varmmat Gruppeaktiviteter 	26 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	27 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
5	30 Inne/ute aktiviteter 	31 Gruppeaktiviteter 			

HUSK!

**02.01: Plandag.
Barnehagen er stengt.**

Med forbehold om endringer

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og Rammeplanen.» (Rammeplan 2017 s.39)

Dokumentasjon brukes til å gi foresatte informasjon om barnets barnehagehverdag og for å gi personalet grunnlag for refleksjon og diskusjon rundt vårt eget arbeid. Dere som foresatte har rett til innsyn i dokumentasjonen om deres barn.

Vi dokumenterer gjennom observasjoner vi gjør av barna i lek, samspill med andre barn og i ulike hverdagssituasjoner. Dette for at barna skal øke sin sosiale kompetanse og for å kunne fange opp eventuelle utfordringer barna har.

Vi trenger foresatte sin tillatelse før vi kan ta i bruk skjemaene TRAS og ALLE MED.

Slik bruker vi blant annet dokumentasjon i barnehagen:

- Virksomhetsplan, årsplan, månedsplan og månedspost er skriftlig dokumentasjon på barnehagens innhold, oppgaver og planer
- Dokumentasjon med bilder og skriftliggjøring av vårt arbeid i forkant av, underveis og etter endt prosjektperiode.
- Vi dokumenterer hvordan vi jobber med språk gjennom MIGRAS sitt eget språkhefte
- TRAS OG ALLE MED samt ulike observasjonsskjemaer etter behov.

Februar 2023

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
5			1 Varmmat Gruppeaktiviteter 	2 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	3 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
6	6 Samefolkets nasjonaldag 	7 Gruppeaktiviteter 	8 Varmmat Gruppeaktiviteter 	9 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	10 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
7	13 Inne/ute aktiviteter 	14 Gruppeaktiviteter 	15 Varmmat Gruppeaktiviteter 	16 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	27 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
8	20 Inne/ute aktiviteter 	21 Gruppeaktiviteter 	22 Varmmat Gruppeaktiviteter 	23 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	24 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
9	27 Inne/ute aktiviteter 	28 Gruppeaktiviteter 			

HUSK!

06.01: Vi markerer
samefolkets nasjonaldag.

Vi arrangerer pysfest i
barnehagen. Mer info kommer.

Med forbehold om endringer

Planleggingsdager

§10 i barnehagens vedtekter sier:

«Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret + 5 dager fri p.g.a. planleggingsdager».

Planleggingsdagene i MIGRAS samles hele personalgruppen og brukes til faglig utvikling. Dette kan blant annet være kompetanseheving i form av kurs, IGP arbeid (individuell, gruppe og plenum), praktisk arbeid, plan og vurderingsarbeid.

**Våre planleggingsdager
for barnehageåret
2022/2023:**

15.08.2022
16.11.2022
02.01.2023
10.03.2023
19.05.2023

Sosiale medier

Sosiale medier er en stor del av vår hverdag der mange ønsker å dele både bilder og informasjon ut til andre.

Vi ber dere derfor at det vises hensyn med å legge ut bilder på sosiale medier både av deres egne barn, andres barn og/eller andre voksne.

Bilder som blir tatt i forbindelse med sammenkomster/arrangementer i barnehagen skal vurderes/godkjennes før de eventuelt deles på sosiale medier.

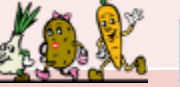
Dette er av hensyn til at ikke alle ønsker å dele bilder, informasjon eller bli identifisert på sosiale medier.

Vi vil ha dette som et eget emne på foreldremøte på høsten, slik at dere foresatte kan komme med deres synspunkter rundt dette til hverandre.

Mars 2023

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
9			1 Varmmat Gruppeaktiviteter 	2 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek «Ha-med-leke-dag» B: Tur	3 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
10	6 Inne/ute aktiviteter 	7 Gruppeaktiviteter 	8 Varmmat Gruppeaktiviteter 	9 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	10 Plandag Barnehagen er stengt
11	13 Brannvernuke Inne/ute aktiviteter 	14 Gruppeaktiviteter 	15 Varmmat Gruppeaktiviteter 	16 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	17 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
12	20 Inne/ute aktiviteter 	21 Gruppeaktiviteter 	22 Verdens vanndag Varmmat Gruppeaktiviteter 	23 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	24 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
13	27 Inne/ute aktiviteter 	28 Gruppeaktiviteter 	29 Varmmat Gruppeaktiviteter 	30 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	31 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur

HUSK!

10.03: Plandag
Barnehagen er stengt

Uke 11: Brannvernuke
Vi gjennomfører brannøvelser i barnehagen.

Med forbehold om endringer

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter». (Rammeplan 2017, s.44)

Barna skal møte ulike utfordringer med utgangspunkt i alder og modenhet. I Grotterødløkka tar vi utgangspunkt i barnas interesser og samtidig introdusere de for nye opplevelser og erfaringer når vi velger temaer for våre prosjekter. Barna skal oppleve mestring og ha noe å strekke seg etter.

Barnehagen kartlegger og sikrer progresjon gjennom blant annet foreldresamtaler, ulike kartlegginger og gjennom MIGRAS sitt eget språkhefte.

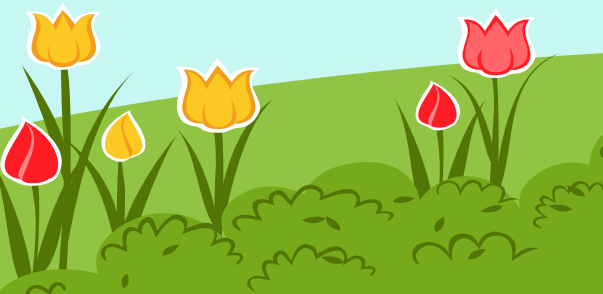
Digital praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn» (Rammeplan 2017 s. 44).

Vi deltar i et Ipad-prosjekt i regi av Sarpsborg kommune og «RIKT» som startet høsten 2019. Gjennom prosjektet har vi blitt bevisst på forskjellen mellom konsum- og produksjons-apper, og vi har fått kurs i ulike produksjons-apper som blant annet Book Creator, Drawing Pad og Kidspiration. Med disse appene kan barna lage presentasjoner med bilder og lyder, de kan lage tegneserier, tegne, male, og lage tankekart hvor de kan legge inn bilder, tekst, tall og mye mer. Dette er apper som barna vil kjenne igjen når de begynner på skolen. I tillegg har vi kamera, PC, bildeskjermer m.m. som vi også tar i bruk. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktivt tilstede sammen med barna. Personalet skal utøve digital dømmekraft og bruke verktøyene med omhu og ikke som dominerende arbeidsmetode.

April 2023

HUSK!

05.04: Barnehagen stenger kl.12.

06.04:
Skjærtorsdag
Barnehagen stengt

07.04:
Langfredag
Barnehagen stengt

10.04:
2.Påskedag
Barnehagen stengt

19.04:
Fotografen kommer til
barnehagen. Se info i månedsplan.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
14	3 Inne/ute aktiviteter 	4 Gruppeaktiviteter 	5 Gruppeaktiviteter Barnehagen stenger kl.12.	6 Skjærtorsdag Barnehagen er stengt	7 Langfredag Barnehagen er stengt
15	10 2.Påskedag Barnehagen er stengt	11 Gruppeaktiviteter 	12 Varmmat Gruppeaktiviteter 	13 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	14 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
16	17 Inne/ute aktiviteter 	18 Gruppeaktiviteter 	19 Fotografering 	20 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	21 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
17	24 Inne/ute aktiviteter 	25 Gruppeaktiviteter 	26 Varmmat Gruppeaktiviteter 	27 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	28 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas interesser, engasjement og bidrag og er med på å legge et viktig grunnlag i det videre arbeidet. På denne måten kan fagområdene oppleves morsomt og meningsfullt for barna i deres hverdag. Vi i Grotterødløkka barnehage skal derfor etablere et lærende fellesskap som verdsetter barnas uttrykk og meninger gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling» (Rammeplan, 2017, s. 47-48).

Her i Grotterødløkka er vi bevisst på å bruke språket aktivt i hverdagen, og dette gjelder både i spontane og planlagte aktiviteter. Vi prøver å skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å uttrykke meninger, tanker og følelser. Dermed vil barna oppleve glede ved å kommunisere med andre og gjøre seg forstått. Vi bruker språket aktivt i lek, som redskap til å løse konflikter og skape relasjoner. Hos oss skal det være rom for alle, uansett etnisitet, kultur, religion og livssyn, vi ønsker derfor å fremme mangfold i kommunikasjon, språk og ulike uttrykksformer.

I løpet av hver uke har vi samlingsstunder, lesestunder, språkgrupper og skolegrupper. Barna får dermed mulighet til å undre seg, reflektere, stille spørsmål og leke med språk gjennom lyd, rim/regler, bøker og sang.

Kropp, bevegelse, mat og helse

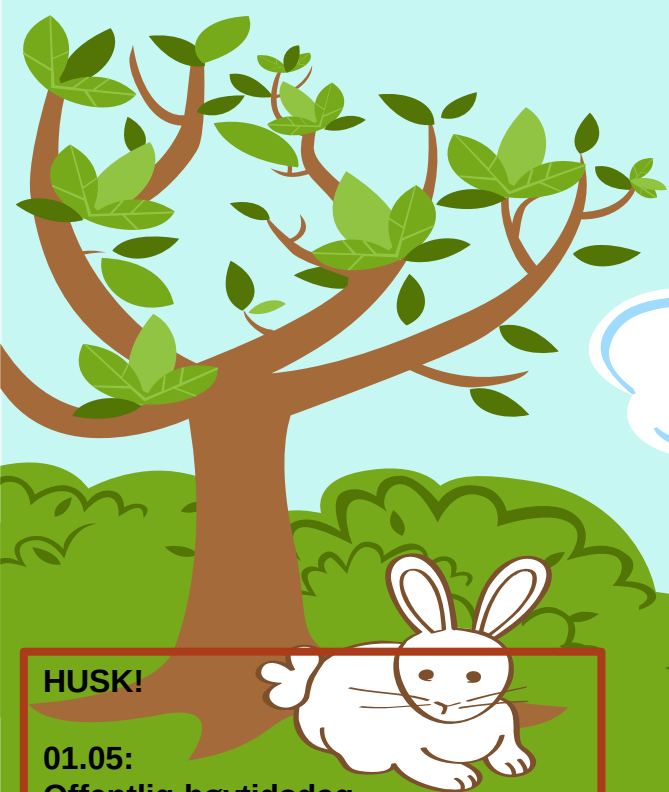
«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger» (Rammeplan, 2017, s. 49).

Vi i Grotterødløkka barnehage har et stort fokus på kropp, bevegelse, mat og helse. Dette arbeider vi med daglig ved å ha et stort fokus på blant annet måltider og hva vi tilbyr barna. Vi lager all mat fra bunn av, har variert og sunn kost og vi dyrker egne grønnsaker som brukes i matlagingen. Fokuset vårt er at barna også skal være delaktige i dette gjennom blant annet matgrupper. Gjennom fysisk aktivitet og bevegelse skal barna bli kjent med og bruke kroppen sin i ulike miljøer. De får dermed mulighet til å oppleve, leke, lære, sanse og skape med kroppen som utgangspunkt. Vi har som mål å være ute hver dag, hver avdeling har faste turdager og vi legger til rette for ulike aktiviteter som er med på å stimulere motorikk, sanser, mestring og bevegelsesglede.

Mai 2023

HUSK!

01.05:
Offentlig høytidsdag
Barnehagen er stengt

17.05:
Grunnlovsdag Barnehagen er stengt

18.05:
Kristi Himmelfartsdag Barnehagen er stengt

19.05: Plandag. Barnehagen er stengt.

29.05:
2.Pinsedag
Barnehagen er stengt

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
18	1 Offentlig høytidsdag Barnehagen er stengt	2 Gruppeaktiviteter 	3 Varmmat Gruppeaktiviteter 	4 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	5 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
19	8 Inne/ute aktiviteter 	9 Gruppeaktiviteter 	10 Varmmat Gruppeaktiviteter 	11 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	12 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
20	15 Inne/ute aktiviteter 	16 17. mai markering 	17 Grunnlovsdag Barnehagen er stengt	18 Kristi Himmelfartsdag Barnehagen er stengt	19 Plandag Barnehagen er stengt
21	22 Inne/ute aktiviteter 	23 Gruppeaktiviteter 	24 Varmmat Gruppeaktiviteter 	25 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	26 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
22	29 2.Pinsedag Barnehagen er stengt	30 Gruppeaktiviteter 	31 Varmmat Gruppeaktiviteter 		

Med forbehold om endringer

Kunst, kultur og kreativitet

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon» (Rammeplan, 2017, s. 50).

Her i barnehagen er kunst og kreativitet en del av de ukentlige aktivitetene på avdelingene. Barna utforsker og utfolder seg gjennom ulike formingsaktiviteter. Vi bruker forskjellige materialer både ute og inne, og det er bare fantasien som setter grenser. Forming er ofte brukt i forbindelse med prosjekter vi har gjennom året. Barna uttrykker seg gjennom ulik musikk og dans, og dette er en stor del av hverdagen vår. Vi får også et innblikk i ulike kulturer ved at vi bringer mangfold inn i alle aktiviteter.

Natur, miljø og teknologi

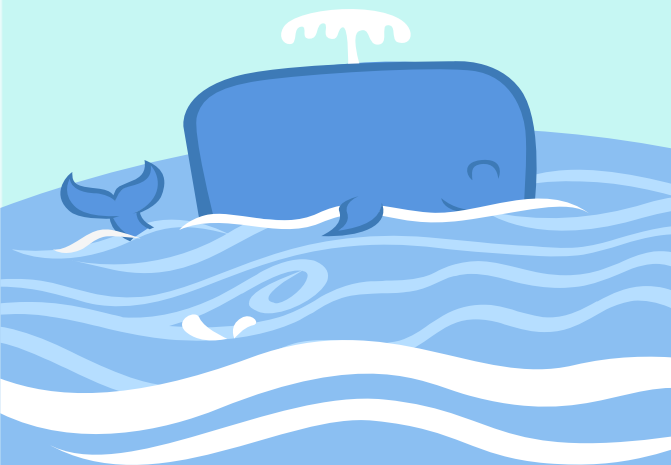
«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper» (Rammeplan 2017, s. 52).

Vi har 1-2 turdager i uken, hvor vi bruker skog og natur i nærområdet i Sarpsborg. Her får barna oppleve det naturen har å by på og barna får utfolde seg i ulike miljøer. Vi har også utedager i barnehagen, hvor vi tar i bruk det vi har av natur til ulike typer lek og læringsopplevelser. Vi drar blant annet på tur til ponniene våre som vi er så heldige å ha tilgjengelig. Vi synes det er spesielt viktig at vi som sentrumsbarnehage har fokus på dette ettersom mange barn som bor i sentrum ikke har mulighet til å dra på tur i skog og mark.

Vi tenker miljøvern og bærekraftig utvikling i alt vi foretar oss i barnehagen og er sertifisert «Grønt Flagg»-barnehage gjennom FEE. Dette gjør at vi forplikter oss til å utarbeide og jobbe etter en miljøhandlingsplan. Vi tenker miljø i alt vi foretar oss, ved blant annet søppelsortering, kompostering, redusere plastforbruket, redusere matsvinn, m.m. «Pingla» er et strikket piggsvin som «bor» på avdelingene og som kommer frem for å lære barna om blant annet søppelsortering, hva som skjer med dyra og naturen hvis vi kaster søppel ute, at vi kan bruke naturen til mye og at vi kan finne mange fine materialer i naturen som vi kan lage fine ting av.

Juni 2023

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
22				1 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	2 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
23	5 Markering av Verdens miljødag 	6 Gruppeaktiviteter 	7 Varmmat Gruppeaktiviteter 	8 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	9 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
24	12 Inne/ute aktiviteter 	13 Gruppeaktiviteter 	14 Varmmat Gruppeaktiviteter 	15 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	16 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
25	19 Inne/ute aktiviteter 	20 Gruppeaktiviteter 	21 Varmmat Gruppeaktiviteter 	22 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	23 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur
26	26 Inne/ute aktiviteter 	27 Gruppeaktiviteter 	28 Varmmat Gruppeaktiviteter 	29 S: Tur L: Tur F: Inne/utelek B: Tur	30 S: Grupper L: Grupper F: Tur B: Tur

HUSK!

05.06: Verdens miljødag. Mer info kommer.

Med forbehold om endringer

Antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning» (Rammeplan, 2017, s. 53).

Her i Grotterødløkka jobber vi med matematikk hver dag, blant annet ved måltider, av – og påkledning, på turer, i formingsaktiviteter, samlinger osv – rett og slett i lek og hverdagssituasjoner. Områder vi er innom er sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Vi bruker bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning. Vi oppdager og undrer oss i fellesskap over matematiske sammenhenger og utvikler en grunnleggende forståelse og matematikkglede.

Etikk, religion og filosofi

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett» (Rammeplan 2017, s. 54-55).

Vi er en religionsnøytralbarnehage, men vi har allikevel fokus på tradisjoner og fortellinger rundt de ulike religionene. Dette fagområdet handler ikke bare om det religiøse perspektivet, men også menneskers holdninger, kultur, undringer og verdier i samfunnet. Hos oss skal det være rom for alle, uansett etnisitet, kultur, religion og livssyn. Derfor er vår barnehage religionsnøytral. Det vil si at alle skal bli møtt på en likeverdig måte, med respekt og anerkjennelse. I barnehagen vår vil barna derfor blant annet få oppleve markering av FN-dagen, julebord for barna, lysfest og markering av Samefolkets dag.

Juli 2023

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
27	3 Sommeraktiviteter 	4 Sommeraktiviteter 	5 Sommeraktiviteter 	6 Sommeraktiviteter 	7 Sommeraktiviteter
28	10 Sommeraktiviteter 	11 Sommeraktiviteter 	12 Sommeraktiviteter 	13 Sommeraktiviteter 	14 Sommeraktiviteter
29	17 SOMMERSTENGT	18 SOMMERSTENGT	19 SOMMERSTENGT	20 SOMMERSTENGT	21 SOMMERSTENGT
30	24 SOMMERSTENGT	25 SOMMERSTENGT	26 SOMMERSTENGT	27 SOMMERSTENGT	28 SOMMERSTENGT
31	31 Sommeraktiviteter 				

HUSK!

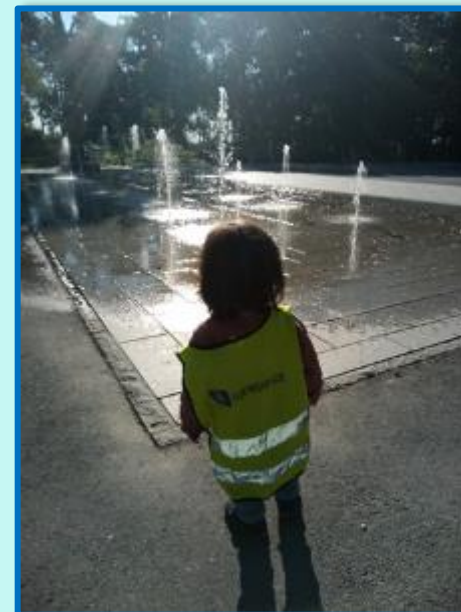
Barnehagen er
sommerstengt uke 29 og 30

Nærmiljø og samfunn

«Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet» (Rammeplan, 2017, s. 56).

I Grotterødløkka drar vi på turer i nærmiljøet og utforsker forskjellige steder og institusjoner. Barna får da erfaringer med hvordan vi ferdes trygt, samt blir kjent i nærmiljøet i Sarpsborg. Vi markerer Samefolkets dag i barnehagen med samisk mat og ulike aktiviteter. I forkant har vi blitt kjent med samenes kultur gjennom blant annet samtaler, bilder, musikk og film.

FN-dagen markerer vi med høst-kafé hvor vi selger mat og drikke samt forskjellig «kunst» som barna har laget i den anledning. Vi bruker også en del tid før denne dagen på og bli kjent med FN's barnekonvensjon.

August 2023

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
31		1 Sommeraktiviteter 	2 Sommeraktiviteter 	3 Sommeraktiviteter 	4 Sommeraktiviteter
32	7 Sommeraktiviteter 	8 Sommeraktiviteter 	9 Sommeraktiviteter 	10 Sommeraktiviteter 	11 Sommeraktiviteter
33	14 Sommeraktiviteter 	15 Nytt barnehageår! Ny årsplan blir utdelt.	16	17	18
34	21	22	23	24	25
35	28	29	30	31	

HUSK!

14.08:
Takk for et flott barnehageår!

Med forbehold om endringer

SAMARBEIDSPARTNERE

Sarpsborg kommune har et tverrfaglig samhandlingsteam som skal sikre at barna får det tilbudet de har rett på.

Teamet består av representanter fra blant annet:

- Barnehage
- Foresatte
- Enhet spesialpedagogikk førskole
- Barnevernstjenesten
- Forebyggende tjenester
- Nav
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Andre berørte instanser

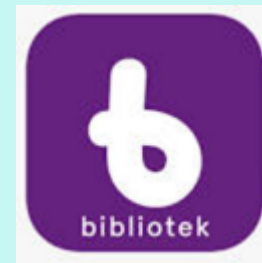
Vi følger regler for taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett. Samarbeid med ulike instanser er essensielt for at vi skal kunne gi et best mulig barnehagetilbud.

Barnehageloven §46 Opplysningsplikt til barnevernet sier at alle ansatte har meldeplikt til barnevernet hvis de tror at et barn er utsatt for omsorgssvikt, vold/ overgrep eller ved annen alvorlig bekymring.

I Grotterødløkka barnehage observerer vi barna i hverdagen i forskjellige situasjoner. Ser personalet at det er aktuelt med bekymringsmelding til barnevernet, er det en dialog med foreldrene/foresatte før vi sender bekymringsmeldingen. Dette gjelder ikke om det er mistanke om seksuelle overgrep, vold og kjønnslemlestelse, da blir foreldrene ikke informert.

Andre samarbeidspartnere kan være:

- Stat
- Kommune
- Andre barnehager
- Skoler
- Bibliotek
- Familiesenter
- Utdanningsinstitusjoner
- Habiliteringstjenesten
- Fysioterapeut
- Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
- Bedriftshelsetjeneste
- PBL – private barnehagers landsforbund
- Lokalsamfunnet
- Andre leverandører
- Renholdsbyråer

Sarpsborg
kommune